

Základní škola a mateřská škola Lázně Kynžvart

Autor: PAVLÍNA SEDLÁKOVÁ

NAZEV: VY_32_INOVACE_01_CJS - 11

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Ročník: 5.

Druh učebního materiálu: prezentace

Číslo projektu: CZ 107/1.4.00/21.2181

Datum vytvoření: 31.01.2012

PTÁCI

Anotace:

Žáci se během prezentace seznámili se skupinou živočichů – ptáci. S vývojem, přizpůsobením se pohybu (letu), dělením, stavbou těla, významem pro člověka a ochranou před ptačími nemocemi. Prezentace trvala 25 minut.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PTÁCI

Vyvinuli se přibližně **před 150 miliony let** z plazů. Dokázali se přizpůsobit pohybu ve vzduchu – letu.

Přizpůsobení letu:

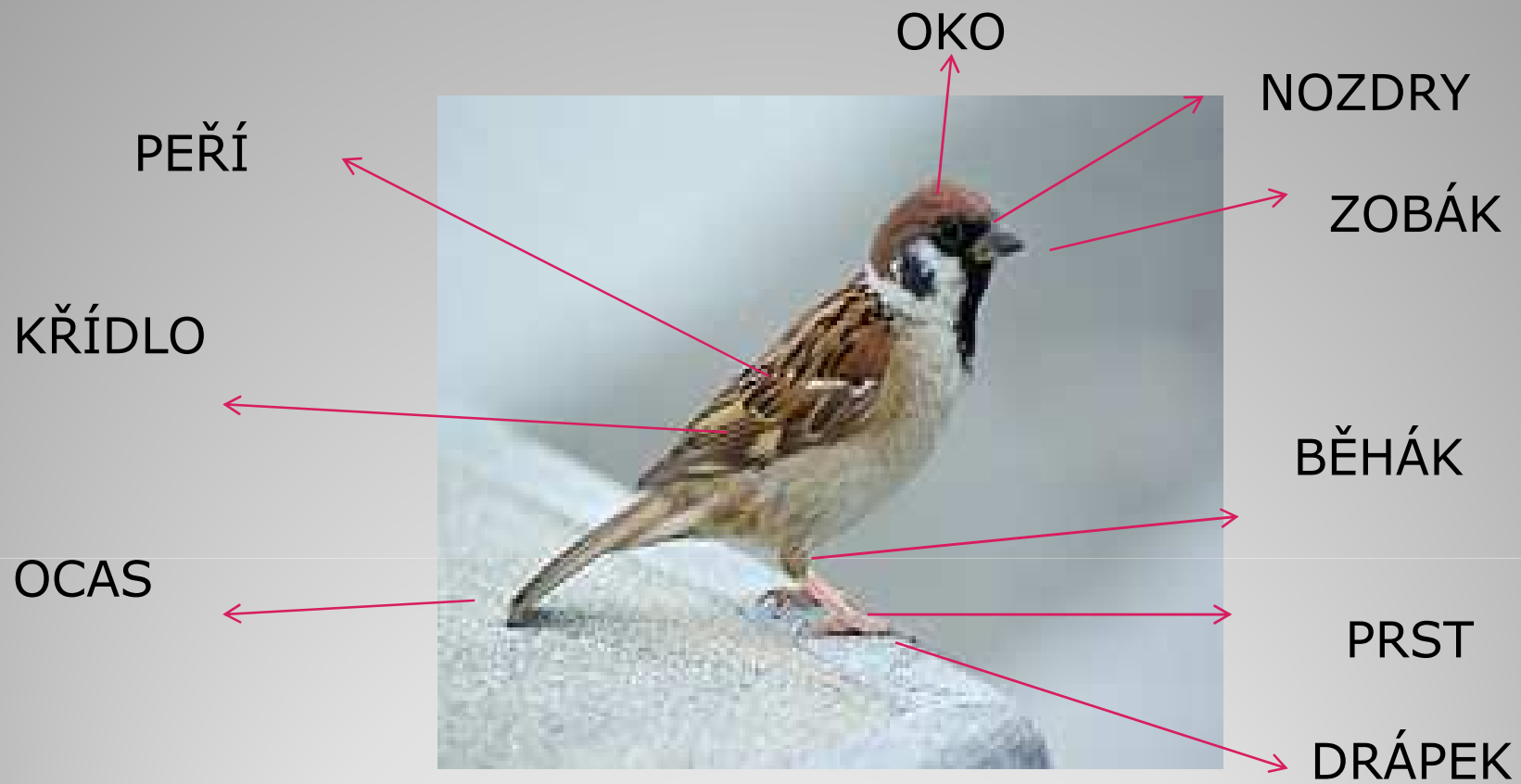
- a) přední končetiny přeměněné v křídla či lehké duté kosti.
- b) nejvýkonnější dýchací soustavou ze všech obratlovců.
- c) udržením stálé teploty svého těla.

POTRAVA PTÁKŮ

Jednotlivé druhy ptáků se živí různou potravou – nektarem, ovocem, semeny, menšími živočichy nebo i zdechlinami. Drobnější ptáci se mohou stát kořistí masožravých savců, či dokonce větších dravých ptáků.

STAVBA TĚLA VRABCE POLNÍHO

STAVBA TĚLA

Křídla

Dlouhá pera – umožňují ptákům udržet se ve vzduchu

Krátká pera – umožňují ptákům ovládat let

Ocas

Je tvořen ocasními pery, využívají je k plachtění a přistávání. Dokáží je roztáhnout je do tvaru vějíře a tak směřovat či zbrzdit let.

Nohy

Mají čtyři prsty, u většiny ptáků směřují dopředu, jeden prst dozadu. Prsty se automaticky sevrou v okamžiku, kdy pták dosedne. (Udrží se tak snadno na větvi i ve spánku).

Letci a běžci

Letci – ptáci schopní letu

Běžci – ptáci, jejichž křídla zakrněla a jsou přizpůsobeni běhu

Pštros dvouprstý – má silné nohy se dvěma prsty, jeden prst je podobný kopytu. Kopáním se brání před nepřáteli, jeho rychlost je až 70 km/h.

Uzpůsobení zobáku potravě

Mohutný a zkřížený zobák
- slouží k trhání masité potravě.

Sup

Zahnutý a zkřížený zobák
- slouží k vytahování semen z šišek jehličnanů.

**Křivka
obecná**

Ptáci, kteří plavou

Tučňáci se dokonale přizpůsobili potápění, lovu v chladném moři. Ztratili schopnost létat. Zakrnělá křídla využívají k plavání.

Přizpůsobení se životnímu prostředí

Zobák – slouží ke sběru a přípravě potravy

Vole – je orgán, ve kterém se hromadí a změkčuje potrava ještě před tím, než se dostane do žaludku. Ptáci, kteří se živí tvrdými semeny, jej mají dobře vyvinuté.

Dýchací soustava - kromě plic slouží ptákům k dýchání plicní vaky, jsou to výběžky, které prostupují různými částmi těla, vyplňují duté kosti. Fungují jako zásobárna vzduchu a zároveň ptačí tělo nadnáší.

Lidé některé druhy chovají pro svůj **užitek** – vejce, maso.

Lov dravci

Lidé využívají cvičené dravce pro lovení ptáků, kteří představují riziko srážky s letadlem.

Hobby

Lidé chovají doma často ptáky pro potěšení.

VÝZNAM PTÁKŮ

PTAČÍ CHŘÍPKA

Je virové onemocnění, které se šíří především mezi ptáky. Viry ptačí chřipky rozšiřují zejména stěhovavé druhy ptáků.

Onemocnění se šíří slinami, trusem a kontaktem zdravých ptáků s nemocnými.

Přenos na člověka je spíše výjimečný.

V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ NESAHAT NA NALEZENÉ UHYNULÉ PTÁKY. DODRŽOVAT ZÁSADY HYGIENY, ZEJMÉNA UMÝVÁNÍ RUKOU.

ODKAZY

Obrázky:

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/98/Tree Sparrow August 2007 Osaka Japan.jpg/250px-Tree Sparrow August 2007 Osaka Japan.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/98/Tree_Sparrow_August_2007_Osaka_Japan.jpg/250px-Tree_Sparrow_August_2007_Osaka_Japan.jpg)

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/49/Red Crossbills %28Male%29.jpg/265px-Red Crossbills %28Male%29.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/49/Red_Crossbills_%28Male%29.jpg/265px-Red_Crossbills_%28Male%29.jpg)

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/07/Emperor Penguin Manchot empereur.jpg/554px-Emperor Penguin Manchot empereur.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/07/Emperor_Penguin_Mancho%28t%29.jpg/554px-Emperor_Penguin_Mancho%28t%29.jpg)

[Ostatní obrázky jsou použity z klipartu.](#)

Texty:

CHRAMOSTOVÁ, I., MATUŠKOVA, E., PFEIFEROVÁ, E.: Člověk a jeho svět, učebnice pro 5. ročník základní školy, Brno, Didaktis, 2011, 36-37 s., ISBN 9788073581695